

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

10 august st. v.
22 august st. n.

Ese în fie-care duminică
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 32.

A N U L XXII.

1886.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Ah lasă-me...

Ah, lasă-me să rătăcesc
Prin lumea nesfârșită,
Căci gândurilor nu-mi găsesc
Oprenișcea dorită.

Aripa-i neagră a intins
Pe inimă-mi durerea;
Imbrățișarea-i m'a cuprins,
Să scap nu am puterea.

Căci scris mi-a fost din început,
Să fiu ca frunza 'n vânturi:
Ce 'n dor, pe veci neprinceput,
S'alină pe mormânturi.

S'alerg în lume, nencetat,
Să-mi risipesc junéța;
Cercând la doruri ce-am visat,
Să nu 'nțeleg viața.

Ș-atunci, când sôrele-a sfințit,
Ș-amurgul mi-a rămas;
Să plâng trecutul meu pălit,
Și ziua cea de mâne.

Lucreția Suciu.

Pe câmpul de onoare.

Dramă în trei acte.
(Urmare.)

Adrian. — O! Nu mai pronunță acest nume!... Tatăl meu încetă din viață, ceea ce îmi sdruncină și mai grozav toate simțurile mele... Sfârșii studiile și fui numit judecător. De câteva zile sunt înaintat. Nu me îngrijam decât de viața mea zilnică. Priviam petrecerile, fără înse să me amestec în ele. Rîdeam și eu câte odată când uitarea se întindea puțin peste memoria mea... Alaltăeri s'era, îți aduci aminte tu, mi-ai adus o invitație la bal. Eri am mers cu tine, crezând că voi petrece vr'un timp... Tu ai vădut pe cine am zărit?... O amice! mi-ai pricinuit un mare reu!... Tu te-ai făcut nevădut în mijlocul balului, și eu am ramas lângă aceea pe care ai numit-o! Ea mi-a spus că bărbatul seu murise... că era v'eduvă! Că totdeuna, ea n'a încetat de a se gândi la mine, de a mă iubi!... Mi-a jurat chiar... Mi-a dat anoi

un bilet ca să revin după o oră dela terminarea balului. După ce m'am despărțit de tine, m'am întors. Acolo am găsit-o într'o incurcălă... Credeam că preșința mea i-o pricinuisse. Dar nu!... Eră o altă cauză, neprevădută p'ote, care o siliă să me depărteze, cu tôte că ea singură me chemase... Nevoind a-i p'eta reputațiunea, am vrut să me retrag, cu durerea în inimă, dar ea, ea apoi m'a oprit, temându-se a nu o părăsi pentru totdeuna... Ea mi-a renoit jurămintele...

Arghir. — Ei bine amicul meu!...

Arghir. — Atunci! un om ce stătuse ascuns în aceeaș cameră, care ascultase cu risul pe buze jurămintele ei... care v'eduse nebulnia mea... un om apărut înainte-mi și arătându-mi femeia ce sta lipită de brațul meu... imi dîse: »Acesta e dreptul meu!« Înțelegi tu Arghire!? — Și ajuns în această cameră, după un adio, făcut acestei lumi pe care voi o numiți... nu știu cum... am pus mâna pe o armă... am deschis-o. De odată insee acel om sosi aci...

Arghir. — Consulul Micolini!...

Adrian. — Dar... cine ț-a spus? Lumea întregă p'ote știe?

Arghir. — Nu! nu mi-a spus nimene, am ghicit eu. Revino-ți în fire amicul meu!... Vorbeșce, spune ce ai făcut apoi?...

Adrian. — Ce am făcut apoi?! Ce făceai tu? Eu am făcut și mai puțin!... Trebuia să-i descarc în creșcetu-i acel glonț pregătit pentru mine, dar m'am oprit... l'am dat afară numai...

Arghir. — Me așteptam la asta!

Adrian. — Acuma, Arghire, nu știu cum, par că me simt mai ușor... Par că mi s'a ridicat o mare povară depe suflet. Ah!... Această mărturisire m'a ușurat mult!

Arghir. — Îți va fi mai bine, Adriene! Speră...

Adrian. — Da, voi speră! Me simt mai bine! Puterea o simt că parecă renașce în mine! O vină Arghire, vină să te imbrătoșez!... (*Il imbrătoșeză.*) A, bine că mi-am adus aminte! Dar de unde ai aflat tu, că acel om e consulul Micolini?

Arghir. — Lasă... vom vorbi altă-dată despre aceasta...

Adrian. — Nu, te rog, spune-mi acum chiar...

Arghir. — Dar asta ar puté să-ți facă reu, acum tocmai...

Adrian. — vie de acum înainte ori și ce asupra mea, puțin imi pasă...

Arghir. — D'că ceri tu numai decât, trebuie să-ți spun! — Ai v'edut adiniorea pe doctorul Constantin în camera ta?

Adrian. — Da, l'am vădut!

Arghir. — El a venit trimis de consulul!... Sub pretestul că Pai fi insultat într'o afacere... oficială pentru care vinise astăzi la tine.

Adrian. — Și-mi aducea o provocare?...

Arghir. — Da!... Inse în starea în care te aflai, doctorul a crezut că face mai bine de a-și căta de spitaluri decât a face pe cavalerul de onoare...

Adrian. — N'ai grige... Vięta mea nu voi sacrifică-o pentru ei... Indatoresce-me, amice Arghir, să mergi la consulul ca să-i spui că refuz duelul lui.

Arghir. — Adriene! ceea ce nu poți face tu, voi face eu! Me duc, nu ca să-i duc refuzul teu — el nu merită nici dispreț din partea ta, — dar ca să te resbun, ca să-l provoc eu în locul teu...

Adrian. — Pricina acesta nu merită servițiul unui amic!... Mișelia trebuie pedepsită, ەر nu resbunată... Fă ceea ce te rog, și nimic mai mult! Du-te, te rog!

Arghir. — Me duc îndată. La revedere, Adriene!

Adrian. — La revedere, cât de curând! (*Arghir se duce.*) Ce minte de om pöte să-și închipuască că mișelia e în stare să se nalțe la un așa grad!... (*Se plimbă, apoi se pune la birou și scrie.*) Sermană mătușe! Tu vei plânge mai mult decât ori cine!... Tu mi-ai ramas în locul mumei, tu m'ai iubit mult și eu te-am iubit!... De regret ceva în astă lume, de sigur, e mahnirea ce-ți voi cauză eu... Nu pot altfel!... (*Scrie*) Mângăe-te... (*În acest timp un marș militar se aude cântând și apropiindu-se, Adrian e surprins, se scölä, ascultă, deschide ferestra și privește trecerea unui regiment.*) Ömenii aceștia trebuie să mergă la paradă seu la esercițiu!... Cu pușca pe umăr și cu veselia în inimă!... O! de ce nu pot fi și eu vesel ca dênșii?! Sub un drapel fălăitor, la sunetul transportator al instrumentelor, să merg, fără de osteneală... fără de grige!...

Intră *Scormonici.*

Scormonici. — Cuconășule! Să veđi ce de mai soldați trec pe ici pe stradă, ți-i mai mare dragul să-i privești! Să uit fetele și cucönele la dênșii ca la niște papagali!... Ȋice că se duc la Dunăre să deie buna dimineță cu Turcii! Li cum nu-s și eđ cu darabana mea între dênșii!... ce-aș mai bate!... ce-ar mai resună biata mea darabană!

Adrian. — Se pornesc ei la Dunăre?!...

Scormonici. — Da, ci-că are să se facă reshoi cu turcii și cu rușii, ca să bată țol pe bulgari!... D'aș fi eu p'acolo, trei bulgari aș culcă dintr'un halici!

Adrian. — Jurnalul de ađi unde-i?

Scormonici. — L'am cetit eu tot! Ȋice că după ce turcii vor trece dincöce, rușii o să trecă dincolo ca să iee pe bulgari între doue focuri!

Adrian. — Adă jurnalul. (*Scormonici se duce în drépta.*) Sânt și mortile intru ales!... Ș-apoi, o mörte, luptând pentru o cauză onorabilă, e mult mai dulce și mai demnă decât o sinucidere... (*Scormonici intră cu jurnalul și-l dă lui Adrian, care-l esaminează pe doue pagini. De olată se oprește la un articol și ce-teșce încet.*) »Milițienii, soldați și grade, sânt intruniți cu corpul de dorobanți și vor plecá și ei mâni pe câmpul de onoare...« O! Ȋi mulțamesc prevedințá! Căci trebuie să fie o prevedințá, care decă nu indulceșce vięta, indulceșce cel puțin mörtea!

Intră *Arghir.*

Arghir. — Ȋtă-me curând înděrēt!

Adrian. — I-ai spus?

Arghir. — I-am spus ceea ce trebuia să-i spun unui astfel de individ. Și Ȋtă urmarea întrevederii noastre! (*I arită un bilet*)

Adrian. — Ce Ȋice în el?

Arghir. — (*Cetind.*) »Cer scuzele mele dlui...«

Adrian. — (*Oprindu-l.*) Lapedă acest bilet. Am altă-ceva să-ți spun. Tu ești căpitan de dorobanți. Măne pleci la luptă. Tu șcii că eu sânt sublocotenent de milițieni și cu töte că sânt scutit, după lege, ca magistrat, eu vreu inse să merg alătura cu tine, cu regimentul teu, acolo unde țera cere brațe și unde o vięta slăbănogită ar puté călători mai ușor decât aci!

Arghir. — Pentru Dumnezeu! Adriene, liniștesce-te! Ȋera are destule brațe cari s'o apere! Tu vei slugi-o tot așa de bine la postul teu!

Adrian. — Ori ce sfat, amice, e însădar!... Prefer o mörte onorabilă decât o sinucidere!

Arghir. — Ai dreptate! Dar tu nu ești silit să mori!... curând tulburarea ta va dispăré!

Adrian. — Nu me mai mângăiă, Arghire, căci e însădar! Scormonici! le scrisörea ceea depe biurou și o du mătușei mele. Când vei vini 'napoi, să te 'ngrigești ca regulă totul din casă. Colo în saltar sânt cinci sute de franci, pe cari să ți-i iei ție.

Scormonici. — Săracul de mine! Da unde te duci cuconășule?

Adrian. — Me duc, căci țera me chiamă, și nu cred să me mai întore!

Scormonici. — Cum?! te duci cu regimentul?... Apoi atunci me duc și eu! Me duc să me angagez pe patru ani: doboșer-maiestru!

Adrian. — Atunci vom fi până la mörte împreună, bunul meu servitor! Arghire, haidem la divizie pentru a cere inscrierea mea și mâni... vom plecá!...

Arghir. — Cât te plâng, iubitul meu amic!

Adrian. — Haidem. (*Ȋs amândoi.*)

Scormonici. — (*Plângënd.*) Sermanul cuconășul! ce trebuia să-l mai cheme și pe dumne-lui la reshoi? Par că nu-s atăța fluera-vânt cari n'au ce face și numeră stelele Ȋiua międa mare!... Aha! Să duc scrisörea sermanei cucönei Marghiöla! Șciu că are să plângă mai mult decât mine! Înimă de femeie-i dör!...

Intră *Didița.*

Didița. — Domnul Adrian aci șede?

Scormonici. — Da, cuconiță, aci!

Didița. — Am să-i vorbesc ceva. Unde-i?

Scormonici. — Hei duducută! Unde s'a dus, nu s'a dus a bine!

Didița. — Ce Ȋici? Dar unde s'a dus?!

Scormonici. — S'a dus la divizie și mâni plecá la reshoi! Decă vreți să vorbiți cu dlui, il mai găsiți numai desēră.

Didița. — Plecá la reshoi?!... Dar trebuie să-l întelnesc numai decât... Ce să fac?

Scormonici. — Apoi numai desēră...

Didița. — Voi remăné aci să-l aștept. Nu se pöte să plece! De sigur te-ai înșelat!...

Scormonici. — Bine ar fi de m'aș fi! Dar veđi mata că cuconășul, când Ȋice o vorbă nu o mai întöree.

Didița. — Dar nu șcii dta, cum se face ca el, să fie chemat la reshoi? Din ce pricină?

Scormonici. — Dă cuconiță! Se vede că dracul nu face mănăstiri. A sēră a fost la un bal, unde mai bine nu ar mai fi mers și de acolo nu șciu ce i s'a întemplat, că a venit tulburat de tot. Și se vede că de supărare... Căci mereu oftéză și se pregăteșce de ducă...

Didița. — (*Picând pe fotoliu.*) O! domne... Ai milă de mine!...

Intră *Adrian*.

Adrian. — (*Nevădînd pe Didita*.) A, bunule Scormonici! Măne diminetă pornim la resboi! (*Vădînd pe Didita*.) A!...

Didita — *Adrian*! Bine că te gădesc... (*Se repede la el și-l îmbrățosează. Adrian o respinge*.) Tu me respingi?!... Îți întorci privirile dela mine?!... *Adriene*!...

Adrian. — Credeam că puținele-mi momente ce-mi mai rămân le voi pute petrece în liniște, dîmnă...

Didita. — *Adrian*! Vino-ți în simțiri! judecă! Tote câte le-ai auzit nu sînt decît sfruntate minciuni! Minciuni! Auzi tu?!... Pe viul Dumneșeu!

Adrian. — Rămăi, dîmnă și Dumneșul care-l invocă să te protegă!

Scormonici. — Da pleci ăer cuconașule? Unde te duci?

Adrian. — Măni diminetă să vii la gară și vom pleca împreună! Ingrigeșce-te de tine și de mătușă mea! (*Ese*!)

Didita. — Oh Dîmnă! Ce să me fac... Incotr'o să plec?!

Scormonici. — Uite! mi-am adus aminte! Asta-i duduca cea dela bal, cu care vorbea cuconașul!... Bre! Bre!

Didita. — O bunule om! Sfătueșce-me măcar tu ce am să fac! unde să me duc! să-l mai întîlnesc, spune?

Scormonici. — Hei cuconiță! Pentru un lucru ca aista ar trebui să me gîndesc intîi, ș-apoi să-ți răspund.

Didita. — Trebuie să me duc numai decît, trebuie să-i brobez nevinovăția mea! Ultragiul a căruia victimă am fost!

Scormonici. — Șeii una cuconiță? Mi-o vinit o idee de cînd me gîndesc!

Didita. — Spune!

Scormonici. — Ecă ce: Cum se duc o mulțime de cucone după ofițerii dîmnelor pela resboi: poți să te duci și mata după dîmnului!

Didita. — Dar asta nu e cu putință! Eu nu sînt soția lui!...

Scormonici. — Asta-i cam așa! A! Mi-o vinit altă idee și mai bună!

Didita. — Ce? spune-mi!

Scormonici. — Ceva minunat! O mulțime de ducăi s'au făcut ambulante, de cele cu crucea roșie pe pept! Fă-te și mata dîmnă cuconiță!

Didita — Ideea ta e minunată! Așa... Me voi duce... Și voi fi lângă el! Il voi păzi! Il voi... Îți mulțămesc. (*Pornesc*.) Îți mulțămesc din suflet. (*Ese*.)

Scormonici. — N'ai pentru ce, cuconiță... Un sfat de ambulantă... nu-i așa de mare lucru! (*Ese*.)

Cortina cade.

(Va urmă).

N. A. Bogdan.

Fata popii.

— Roman în 2 tomuri. —

(Urmare.)

La are un mire, care inse n'o pôte luă că-i fugar, dar nici pe altul nu-l lasă s'o ia; unul s'a încercat, dar l'a impușcat tocmai eșind dela cununie; de atunai căți au vrut s'o ducă la altar, toți au primit scrisori amenințătoare și s'au retras. Mirele acesta i atîrnă deasupra capului cași sabia lui Damocle.

— Ce-mi pasă mie de amenințările lui!

— Care va să dică, ești cași omul din povestea

românului, scăldat în șapte Iordanuri, de nu te prinde plumbul.

— Sînt scăldat numai în Iordanul bărbăției și nu me tem de ori ce fîec.

— Frumos!

— Te vei convinge acuș, că nu vorbese pleve. Ei, acasă-i Rachila?

— Unde să fie?! Tocmai acuma a sosit la ea mirele cel mai nou.

Iuliu tresări.

— E logodită? Cu cine?

— Cu un tae-fugă care se numeșce dr. Tului Scipione Pipirig.

— Hahaha! Il cunosc. Mult mai rîdeam de el în școlă. Las că mi-ți-l ieu la trei parale. Me și duc. Unde șede popa?

— Te-oi conduce.

Și porniră.

Bietul dr. Pipirig, de cînd cu lovitura gratuită din ușa uliței, eră zăpăcit. Intîiu primirea din partea Rachilei, acum lovitura acesta, il reciră cu totul. Prima i spunea lămurit, că nu-i vorbă ca fata să-l iubescă; a doua — ore nu eră plătit omul acela din partea ei, ca să-l tîce 'n cap?! Dela ea multe de tîte se 'mplinesc; a putut să facă și asta. Dar decă-l ureșce intr'atata, pentru ce ș-a dat vorba deunădi, că i-a fi soție? Da, da, pentru ce? Ah! de bună sēmă a găsît de atunci pe altul. Așă-i, așă-i!

Necășit ce eră, nu se mai rentôrse la Saveta. că 'n sfîrșit, ce-i pasă lui de Saveta! Se duse dar în grădină, unde 'ncepă să se plimbe și unde vini 'n curînd și părintele Tanase, căruia dînsul i povesti din fir în pîr tot pasul inimei sale necășite.

Pe cînd ei se preumblau astfel și pe cînd părintele se siliă a-l mîngăia. Cănepean și Gîntan sosiră la pîrtă. Acolo notarul se despărți de prietenul seu. acesta intră.

În ambit nu eră nimene și astfel el, fără să-l vedă cineva, bătî la ușa primă.

— Potteșce! — s'auđi un gingaș glas femeiesc.

Pe cînd el deschidea ușa, s'auđia lîșîitul unei rochii femeiesci, eșind iute din odaie. Eră Rachila, care gîndia, că erăș vine Pipirig.

În odaie remase numai Saveta. Cînd zări pe Iuliu, fu cuprinsă d'o mirare fîrte mare, care i amuți limba, încât nu pută să grăescă nici un cuvînt.

Iuliu vedea acesta și salutând cu ușorătate, incepî:

— Te miri, nu-i așa, dîmnă, că me veđi aici?

— Da... da...

— Am spus eri domnișorei Rachila ș-am ținut să me cređă om de vorbă.

Saveta fugi iute la ușe pe care eși Rachila și deschidînd-o, dișe:

— Vino, vino, Rachilă și veđi cine-i aici!

Ș-abiă dișe vorbele acestea, fata apărî 'n prag și c'un suris drăgălaș:

— A! dta! — dișe ea.

Iuliu se inchină:

— Bucuros la ôșpeți?

Rachila, drept respuns, intră în odaie, s'apropiă de el și-i intînse mîna, dișînd:

— Îți mulțămesc c'ai vinit.

Iuliu atunci băgă de sēmă intîia-ôră, că fata șchiopătîză puțin; dar i părî, că scăderea acesta încă i șede bine.

— Am grăbit. — incepî Iuliu să dișă Rachilei, — să vin a te felicita. Am auđit, că ești mirésă. Noroc și 'ntr'un cîș bun! — cum dișe poporul.

Rachila tresări. Din glasul lui Iuliu vedî, că el nu se bucură și că 'n vorbele lui se mestecă părerea de reu, c'un fel de batjocură.

— Ore să fie cu putință ceea ce presupun? — se 'ntrebă ea. Ore în adevăr să-i pară reu că me mărit?! Dar pentru ce? Ce-l privește pe el măritșul meu? Și decă-l privește! Atunci, atunci el me iubește!

Până când gândurile aceste cutrierară capul ei, fața-i înfălbintată de bucurie se înroși, ochii-i scelipiau: voia să vorbească, dar buzele-i tremurau și stetea cuprinsă d'o zăpăcălă foarte fericită.

Iuliu vedu că ea nu găsește cuvinte, începând să-l privească:

— Cred că ești fericită, domnișoră.

— Da — acuma. — răspunse ea ridicându-și privirea în ochii lui

Saveta creștând că dânsa va fi de prisos să mai stea acolo, eși încet, fără să vedă ei acosta.

Iuliu i apucă iute mâna și ducând-o la gură, întrebă:

— Acuma? Cum să-mi tălmăcesc vorba asta?

— Așa — că ești aici.

— Dar atunci nu-ți iubești mirele?

— Și dta ai creșt că pot să-l iubesc?

— Ț-ai dat mâna lui.

— Vorba să fie. A venit aici și s'a purtat de mi-a făcut grătă. Apoi m'a peșit. Să scap de el, m'am învoit, dar i-am cerut vorba ca trei săptămâni de zile să nu mai vie la mine. Pân' atunci credeam că m'oi pute mântui de el. Te rog fii mântuitorul meu!

— Bucuros. Dar prețul?

— Ce poștești?

— Iubirea dtale.

Rachila simți în clipita acosta ceea ce n'a simțit totă viața sa, fericirea cea mai mare ce ș-a putut întâmpina cândva. I se părea că n'auți bine și voia să-l rōge să mai dică odată cuvântul acela dulce, să-l repeteze mai de multe ori, totă ziua, neconținut. S'o iubescă pe ea tinerul acesta, care intrunește toate visurile ei, care n'are sēmēn între toți tinerii căți a vedut. S'o iubescă acela, pe care dânsa l'a iubit din prima clipită în care l'a zărit! Asta eră o fericire ce-i zguduia tot sufletul.

Nici nu tu în stare să-i răspundă, ci numai i întinse mâna, pe care Iuliu o sărută cu loc și doue lacrimi i cădură pe obraji.

— De ce plângi? — o întrebă el.

— Pentru că sunt fericită, prē fericită.

Și după aceste vorbe își închină capul pe peptul lui, er el o îmbrătoșă cu gingașie.

Astfel stătura v'ou doue clipite, fără ea să grăescă nici unul, când ușa se deschise și intră dr. Pipirig și părintele Tanase.

Norocul lui Pipirig, că ploarul și paltonul nu erau în mâna lui, că de bună sēmă le scapă din mână: astfel își scapă numai peleria cea naltă, care se durduli apoi până în mijlocul odăii. Nu o scapă inse fără voie, căci nimica nu eră în stare să-l uimescă într'atata ca să-și pērdă puterile, ci eu voia, căci așa a vedut el asta odată în teatru într'o scenă zguduitoare.

Părintele Tanase inse la rēndul seu se miră grozav, căt și gura-i remase căscată.

Dr. Pipirig își aduse aminte de ceea ce vedu la teatru și gândi să facă și el așa. Pași dar cu pași mari în mijlocul odăii și apucând pe Rachila de mână, o hăți din brațul lui Iuliu și rēni:

— Ha! necredinciosă!

Dar nu mai putu dice nici o vorbă, căci Iuliu sări înainte lui și-i strigă:

— Să dai pace domnișorei, că te prepădesc indată!

Dr. Pipirig lăsă mâna Rachilei și luându-și o stătură eră învătăată la teatru, dise lui Iuliu:

— Cu ce drept vii dta să me ataci?

— Cu dreptul acela care me 'ndemă să te dau afară, decă nu te porți cum se cade. Pe scurt, sânt logodnicul dșorei.

La asta apoi nu numai Pipirig, dar și părintele ei mai că 'ncremeniră de mirare.

— Minți! — se resti dr. Pipirig.

Iuliu își ridică mâna, cu mânie, să-l izbescă, pe când ochii-i scelipiau înfricoșat. Dar Rachila sări între ei și dise:

— Dl Gintan are dreptate. Eu il iubesc și voi fi a lui.

— Dar eu? — întrebă Pipirig.

— Ți vei găsi și dta undeva una. Eu numai am glumit cu dta, dar se vede că n'ai priceput. Imi pare reu.

— Dar me rog, — dise Pipirig. Eu am avut cheltueli.

— Ți-le voi plăti, — il liniști părintele, care se bucură afară din cale, că 'n sfērșit și fiica lui iubește pe cineva.

— Și de-asupra ț-oi trimite o păreche de ciorapi de mētasă. — incheiă Rachila ridēnd.

Dr. Pipirig nu mai dise nici o vorbă. Își ridică depe pământ peleria, pe care tocmai el o călea și astfel nu o putu pune în socotēlă și închinându-se mut, eși cu grabă.

(Va urmă.)

Iosif Vulcan.

Vrăgitoarea.

— Novellă de Carol Emil Franzos. —

(Urmare.)

Ulcăra cu iuțimea fulgerului incinse cerul eră, inse nici de astă-dată nu urmă nici un tunet, numai vėjūitul misterios din tufă. . .

— Fulgeră în restimpi! — disei eu cu o voce destul de tare. — O! măcar de ar vini odată furtuna! — Și apoi afirmăi clătīnând cu capul, căsi când acosta ar fi dis-o altul și eu Paș li ținut în cuvēt. . .

— Ce vorbesc eu aici cu mine insumi? — me întrebă eu — Sânt eu bolnav, nebun? — Imi pipăii pulsul, el bătea căsi când aș fi fost apucat de friguri. — Sângele-mi ferbe, capul imi arde! pentru ce? Și apoi erăș disei tare: cauza este căldura acosta grozavă? Seu doră convorbirea cu bētrânul? Ori dorese pe . . . numele nu-l pronunțai, abia l'am dis în șoptă și încă atât de încet, încāt abia am fost în stare să-l aud eu. Indată ce mi-a sburat inse pe buze, me cuprinse un tremur în întreg corpul și me întorsei spre ușe, nu mai eram domn peste mine, eram ca o păpușe ce se lasă a fi condusă de o mână străină.

Ușa odăii se închise în urma mea, eu orbecam mergēnd înainte prin coridorul întunecos, grăbindu-me ca un desperat. Nu mai simțam, nu mai șcīam nimic și nu mai eram capace să euget nimic, numai sângele ferbēnd imi strigă: »la ea, la ea!»

Coridorul se revērsă într'un al doilea, eu inse am mers înainte până ce am ajuns la o scură, aci am fost necesitat să stau în loc. Ceea ce me făcū inse să stau în loc, nu eră recunoșcerea nebuliei mele pēcătōse, ci eugetul: »Tu nu cunoșci drumul ce duce la salon! Tu trebue să cauți a-ți allă eră odăia și să-ți iei o luminare!»

Cu aceste m'am întors îndērēt pipăind pe lângă păreți, într'un coridor lung trecēnd pe lângă o mulțime de uși, tot mai grabnic, tot mai turbat. Coridorul inse, nu se mai sfērșīă, eră imposibil ca să li acela drumul ne cere vinisem.

BCU Cluj / Central

PĂRECHEA PRINCIARĂ DOMNITORE DIN MUNTENEGRU.

O rază de lumină imi lovi de-odată ochii și aceea se apropiă tot mai tare de mine, un pas incet dar rezolut sună prin coridor, am stat în loc incremenit.

»Este Henrich,« cugetai eu, »său vr'un servitor... tot atâta, eu trebuie să m'ascund. . .« și eu me afundai în cea mai de aproape ușe cercând să o deschid.

Ușa înse eră incuiată, pașul viniă din ce în ce tot mai aproape, eră Fedor, cu o lampă în mână.

Din nou am cercat cu totă puterea să deschid ușa, dar însădar, am închis ochii cugetând: »Ce i voi răspunde?«

Bătrânul me observă, înse numai când eră chiar lângă mine, el se dete un pas îndărăt spăriat, »cine-i?« strigă el și apoi recunoscându-me dîse: »Dta, dle George? N'ai putut dormi? Este o noapte foarte caldă, căpătăm o furtună îngrozitoare, de și numai cătră ziua! Pentru aceea voesc să închid toate . . . aci se întrerupse de-odată întrebându-me: »Și unde voiai să mergi dta?«

Eu nu-i răspunsei nimic, nu-mi vini pe limbă nimic, gâtul imi eră ca și strîns cu o sfără.

— Ai voit să mergi în grădină?

— Ba, . . . și totuș da! — îngănai eu.

El ridică lampa și-mi lumină în față. Trebuie că păream ciudat, pentru că el clătina îngrijiat din cap.

— Asă tulburat, sînteți bolnav dle George? — me întrebă el.

— Ceva durere de cap, — i dîsei eu privind intr'alta parte.

Bătrânul ridică lampa mai sus și me privi aspru și esaminător în față și așa a ținut câteva secunde, mie înse imi părea o eternitate plină de durere și de rușine. Că el a ghicit, unde voiam să merg, aceea n'o știu cu siguranță, atâta înse șefu, că privirea-i devini tot mai neclătită și mai întunecată. Nu-i puteam suportă privirea, imi plecai capul și-mi îndreptai privirea spre pământ, mi se părea înse, că me pătrunde cu privirea prin pleoape și în adâncul inimii.

— Viniți, — imi dîse el în fine, incet înse greu, — vom merge la amicul dvostre! — Cu aceste me prinse de braț ducându-me ca pe un copil, său mai bine ca pe un om morbos. Eu i urmam lipsit de voință.

— Noi încă avem durere de cap,« murmură el împingându-me lin înainte. Vorbirea lui me făcu atent, el continuă îngrijiat:

— Noi nu mai mâncăm nimic, noi bem înse în continuu și peste noapte nu închidem ochii. Noi sigur vom fi bolnavi!

— Știi tu? — îl întrebai eu și simții cum o roșetă ardetore imi trecu peste față, — știi tu, este ore Henrich în odaia lui?

Se părea, că el a trecut cu vederea întrebarea mea, după aceea înse începui a-mi istorisi:

— Eu am fost tocmai în aripa stîngă, acolo auđii sunetul turbat al clopoțelului din salonul vrăgitoarei, ca și când ar trage clopotul pentru alarmă. Eu alerg acolo, în mijlocul odăii stă țiganca, singură cu përul șubrlit și plîngënd: »Destéptă pe Henrich său pe fermecătorul numai decât! fiind că mie mi-i frică de furtună!«

— Noi avem un parafulger pe coperiș! — i dîsei eu.

— Ce? — strigă ea. — Eu nu me tem de fulger, eu știu o pericopă (sentință) contra lui! Inse — și aci începui eră să plîngă. — păreții, coperișul, eu încă n'am fost nici odată închisă în timpul unei furtuni. Afară, eu voesc să merg afară în furtună! »său chiamă ómeni ómeni! Său cel puțin remăi tu

câne bătrân aci! — Dîcënd aceste se vedea într'adevăr cum i tremurau mările și picioarele, er pe față-i eră împreunată frica mortală atît de evidentă ca un vël pe care omul îl pôte atinge cu mână. Eu carele sînt un creștin bătrân și nu un »câne bătrân« voiam tocmai, de și me batjocorise, din compătîmire să-i chem o servitoare, de-odată înse s'aude dinspre grădină miorlăitura cotoiului și ea-mi strigă: »Du-te! du-te!«

— Să nu-ți trimit pe Casia?

— Nu! — imi strigă ea bătënd cu piciorul. — Eu voesc să rămân singură! — Eu plec spre ușe, atunci imi strigă: »Urcă-te pe coperiș și prinde cotoiul.«

— El miorlăe în grădină și nu pe coperiș — i dîsei eu.

— Nu, pe coperiș! — strigă ea. — Eu îți demând, urcă-te numai decât pe coperiș. — Atunci am plecat, înse nu pe coperiș, ci în aripa stîngă, pentru a închide ferestrele. Pentru că, decă densa nebu-neșce pe alții, pe mine nu me pôte!

Noi ne oprirăm dinaintea odăii de dormit a lui Henrich. Ușa eră de jumătate întredeschisă, pe mesă ardea luminarea de cëră în candelabru, patul înse eră neatins și odaia golă.

— Unde pôte fi el? — întrebai eu și er simții cum o roșetă ardetore imi trecu peste față. Fedor suspină, apoi percurse odaia oprindu-se dinaintea ferestrii deschise prin care priviă în lăuntru neagra și amenințătore noapte.

— Noi sîntem un nebun de compătîmit, — murmură el, apoi adause tare arătându-mi o petă ce se vedea pe perina din ferestră: — Pe aci am sărit afară și acum acum alergăm suspinând încoce și incolo prin grădină. Ah! acesta ar puté face chiar și pe o pëtră să simță compătîmire!

El se plecă pe ferestră privind în întunerec.

— Dle Henrich! dle conte! — strigă el.

Vocea lui fu tare și pătrundătore, cu toate aceste înse eră tremurătore și în ea se putea auđi un ton ce nu se pôte descrie. Un tată nu strigă așa, așa strigă numai o mamă pe copilul ei. . .

Vocea i se perdü în aer, nóptea eră tăcută ca și mai înainte, nu se auđi nici un răspuns.

— Vino dle George! — se rogă bătrânul. — Acesta este — și el aruncă privirea fricosă afară — acesta este o nópte fiorosă. O nópte, ca și când — el eră se întrerupse — ca și când . . . ar trebui să se întemple o nenorocire! . . . Viniți, noi trebuie să-l căutăm în grădină!

El plecă înaintea mea prin coridor până ce am ajuns la o portiță. Aci își puse lampa la o parte, deschise ușa și păsî afară.

— Nu voiești să iei și lampa cu tine? — îl întrebai eu. El scutură capul, apoi adause:

— La ce? Eu vël și în întunerec bine. Er în ce priveșce urechia mea, pașii lui i aud din depărtare. La mine nu mai cugetă el. — Abiă după ce am făcut câțiva pași și apoi indoindu-me remasei stând în loc, murmură ceva în barbă și me prinse de mână trăgându-me după sine în grădină.

Eră o nópte ca și care nu mai vedusem în viața mea, așa de întunecată, tăcută și inădușitore mi se părea ca și când ne-am furișă prin atari subterane afund sub pământ, se părea, că toate sînt mörte, lumină și sunet. Ochiu înse incetul cu incetul începură a se dedă cu întunerecul, obiectele din giurul nostru, de și apăreau ca tot atâtea fantóme, totuș le puteam deosebi, nu înse așa după cum erau, ci ca pe niște puncte negre.

(Va urmă.)

Adunarea din Șomcuta-mare.

— A societății pentru fond de teatru român. —

Capitala fostului district Chior, Șomcuta-mare, de când cu adunarea Asociațiunii transilvane în 1869, n'a vădut atâta lume românească, câtă s'a intrunit în ea în zilele de 11 și 12 august, cu ocaziunea adunării generale a Societății pentru fond de teatru român. Par că un instinct spontan și general a stârnit clasa noastră mai cultă din acele părți, ca în timpurile aceste când numai cultura pôte asigură viața națiunilor, să se afirme ca un element de cultură. Șomcuta-mare a fost în acele zile devisa românilor din Chior, Sălagiu, Sătmar și Marămuș, unde grăbiau să se 'ntrunescă toți, bărbați și femei, pentru ca să dea spriginul lor la înființarea teatrului național român, unul din organele cele mai puternice întru răspândirea cultivei naționale.

Comitetul arangiator, instituit încă de cu bun timp, sub presiunea dlui avocat Nicolae Nilvan, a lucrat neobosit pentru ca acesta adunare să fie la înălțimea misiunii sale și să aibă un important folos material și moral. Spre acest scop, a compus pentru partea socială o programă pré interesantă; și ca să dea petrecerilor un timbru cât de caracteristic, a realizat o dorință permanentă a celor intruniți la adunările din anii trecuți: ca cu acesta ocaziune totdeauna să se dea și câte o reprezentațiune teatrală, — dorință, care până acuma numai la adunarea din Lugos s'a putut îndeplini. Stăruința comitetului a fost întimpinată cu căldură din partea publicului, care s'a despărțit apoi mulțămîit și plin de suveniruri scumpe.

Șirul festivităților s'a început propria-minte la Baia-mare, în ajunul adunării. La gara de acolo, biuroul Societății și ceilalți oșpeți sosiți pe calea ferată, fure întimpinați, de către frații din Baia-mare prin dnii: protopopul Ștefan Bîlțiu, profesorul de limba română Gavril Szabo și avocatul Drumar, rugați spre acest scop și de către șomcuteni. S'au continuat apoi la intrarea în fostul Chior, la satul Săcălaşeni, unde așteptă o delegațiune numerosă a comitetului arangiator din Șomcuta: în fruntea aceleia avocatul Vasile Indre rosti o cuvântare de întimpinare bine compusă și bine disă, exprimându-și bucuria, că după un șir de ani și Chiorul va ave zile de serbătoare. Reprezentantul comitetului Societății, vice-președintele Iosif Vulcan, i respunse mulțămîind pentru primirea ce se face ideii de teatru și în deosebi cultivei naționale. După aceste totă societatea împărțită în vr'o dece trăsuri, își urmă vesel calea prin un ținut foarte romantic și pela șapte ore s'era sosind în Șomcuta, toți oșpeții fure conduși la cvartirele destinate lor.

Din momentul acesta li s'a dat șomcutenilor ocaziunea să-și ofere de nou cunoscuta lor ospitalitate. Au și făcut acesta într'un mod foarte afabil. Români și unguri de-o potrivă își deschiseră porțile ospitalității; n'a ramas o singură casă, care să nu fi avut oșpeți. La unele familii, ca la dnii Iosif Pop, Nicolae Nilvan, Andrei Medan, Vasile Butean, în toate zilele câte 20—30 ședeau la mésză. Președintele adunării și consorta sa au avut plăcerea să se bucure de ospitalitatea deoblegătoare a domnișoarelor de Hosszu. Oșpeții nu vor uită acele zile plăcute și momentele dulci la umbra castanului mare din curte, vrednic de lira unui poet.

S'era la 9, mare parte din oșpeți se intruni la o cină de cunoștință, într'una din salele fostului edificiu districtual, unde revederea, cunoștințele noue, conversațiunea și musica din Bistrița inveselește spiritele și produsere și câteva toasturi. Fostul deputat, dl Andrei Medan luă întieiu cuvântul salutând societatea vinită la Șomcuta; în numele acesteia i respunse Iosif Vulcan; mai vorbiră apoi judele reg. Ales. Pap de Mănăștur, dnii Nicolae Nilvan, Vasile Indre și alții, închinând pentru diverse persoane. Petrecerea țină până la miezul nopții și toți se depărtară ducend amintiri plăcute și făcendu-și iluziuni frumoșe pentru zilele următoare.

Speranța acesta s'a și realizat. Atât partea oficială a adunării, cât și cea socială, au reușit bine. Încât pentru partea oficială, mai la vale publicăm ineseși procesele verbale; aici dară vom schiță numai partea socială.

Programa acesteia începă prin concertul și reprezentațiunea teatrală de diletanți, ce s'a dat în s'era primă a adunării. Spre acest scop s'a adaptat sala cea mare a numitului edificiu, unde s'a construit o scenă, inzeștrată cu covore și țesături de țerance române. Sala spațioasă eră indesuită de lume, mulți n'au mai încăput și ascultau din sala cea mică de-alătura celei mari. Între ascultători v'edurăm cu plăcere și pe respectabila matronă v'eduvă contessa Teleky cu fiica sa cont. Cristina și pe conții Géza și Alexandru Teleky, stând până la fine și făcend cunoștința mai multor dame și domni din societate.

Punctele programei fure executate întocmai după cum s'au anunțat în nr. penultim al foii noastre. Dra Irina Antal a încântat publicul atât prin înfățișarea-i grațioasă, cât și prin vocea sa dulce și armonioasă. A cântat doue piese, »Doi ochi« de Ventura și o arie din opera »Linda« acompaniamentul pe pian a fost ținut pentru prima de dra Maria Butean, pentru a doua de dra Laura Borbola. Amendoue piesele, deosebi inse »Doi ochi« au stârnit un vifor de aplause și dra Antal pofțită a repetat partea a doua.

Nu mai puțin a fost aplaudată dra Laura Borbola, care a executat pe pian, afară de piesele înșirate în programa publicată în nr. penultim al foii noastre, încă și fantasia românească a lui Vilmers. Înfățișarea modestă, desteritatea mare și tehnica până la bravură a junei debutante cuceriră auditorul întreg. Toți vedeau, că au înainte lor un mare talent, perfecționat cu mult studiu, care — izbutind să verse 'n jocul seu mai adâncă simțire — pôte să devină o artistă de renume. Tote piesele executate de dra Borbola fure bine primite, mai cu sémă electrisă inse »Asaltul Plevnei« în care dulceta musicei române se contopeșce atât de armonios cu focul unui sentiment esaltat d'a ocupă renumita cetate.

A fost și o declamațiune. Dra Laura Pop a declamat în costum național poesia »Copila Română« de Iosif Vulcan. Dra Pop a înfăoșat o copilă naivă și blândă, nu cum eram obișnuiti să vedem până acuma în acest monolog. Publicul a respălătit-o cu aplause frenetice.

Ne pare reu, că declamațiunea dlui Ghețe s'a șters din programă. Dsa însuș a făcut acesta, v'edend că timpul a înaintat și concertul s'a pré lungit. Modestia dsale ne-a lipsit de plăcerea să-l ascultăm, căci dl Ghețe e cunoscut ca un bun declamator.

După concert începă reprezentațiunea teatrală. Întei se jucă comedia »Alb séu Roșu« de Iosif Vulcan, în care debutară dna Indre n. Raț și drele Elena Bîlțiu, Letiția Medan și dnii Vasile Indre, Alexandru Milian, Vasile Butean și Petru Longin. Dintre dame escelă dra Elena Bîlțiu, care ș-a interpretat

rolul cu multă rutină de scenă: dl Vasile Indre a jucat foarte natural: ér dl Alesandru Milian, care a purtat pe umere succesul piesei, ș-a interpretat rolul cu atâta dexteritate și cu atâta umor, că ar face onoare ori căru artist de profesiune și a stérnit risete și aplause necontenite de câte ori apărea pe scenă.

In a doua piesă, in »Anonimul« de Gr. H. Grandea. dșora Elena Biltiu a avut un rol dramatic, de care s'a achitat într'un mod escelent. Tot in această piesă a jucat pré bine dșora Emilia Dragoș; ér dl Alesandru Milian, atât ca mască, cât și ca dicțiune și cânt. a fost perfect. A mai jucat dl George Pop, întregind cu succes efectul.

In genere se poate constată cu bucurie, că succesul acestor reprezentațiuni teatrale a fost mulțamitor. Mai mult nici că s'a putut așteptă dela niște diletanți, cari acuma întea-ură pășiră pe scenă și tocmai in Șomcuta-mare, unde pân' acuma nimene n'ar fi cutezat să facă incercarea acésta. Onóre lor c'au cutezat! Un public entusiasmăt a aplaudat nobila lor stăruință.

La succesul acesta, afară de activitatea diletanților, a avut partea sa și zelul neobosit al dlui Gavril Szabo, profesor de limba și literatura română la gimnasiul din Baia-mare, carele a condus din început și până 'n stérșit tóte repetițiunile și ineseși reprezentațiunile. A fost un adevérat director, care a lucrat necontenit și care merită să-i aducem și aici tributul recunoșcinței nóstre.

Și ca să dăm tuturoră ce li se compete, mai avem să numim și pe acela care a fost »sufletul« diletanților, pe dl Victor Marcu, care a indeplinit sarcina ingrată de — sufler.

Terminându-se reprezentațiunea, scaunele se depărțară iute din sală și tinerimea a început să jöce, sub titlul că ține probă din »Romana.« Ceialaltă s'aședără pela mese și petrecură până târđiu.

In ziua următoare, după incheierea adunării, urmă banchetul. Prețurile fiind pré urcate, nu s'au adunat atâția, la căți s'a așteptat comitetul arangiator. Cu tóte aceste s'au intrunit cam 120, cari își petreceau la sunetul muzicii dela Bistrița, mai criticând și bucatele scumpe și rele ale otelierului din Baia-mare, care a pus in buzunar paralele pentru acest banchet.

S'a pornit apoi șirul toasturilor. Inteu s'a sculat președintele adunării, Iosif Vulcan, ridicând pocalul pentru regele și regina și pentru tótă casa domnitóre. Dl Nicolae Nilvan a înclinat in sănătatea președintelui adunării: acesta pentru comitetul arangiator: dl Vasile Indre pentru óspeți; dl Alesandru Pop de Mănăștur pentru dame și 'n special pentru consórta presintă a președintelui; dl protopop Berinde pentru contele Géza Teleky; dl Iosif Pop pentru membrii noi ai Societății; dl Andrei Medan pentru vegetarianism; dl Vasile Păteaș pentru »directorul« diletanților Gavril Szabo: acesta pentru diletanți: dl Ales. Milian printr'un toast umoristic pentru — sine: dl dr. A. P. Alexi pentru solidaritatea inteliginței cu poporul: dl Ioan Popescu pentru cler, apoi alții nu mai șciu cine și pentru cine.

Banchetul, la care luără parte și dame, se ridică după miédăđi la 4 ore, in mijlocul veseliei generale.

Séra un bal strălucit incheiă șirul festivităților. Despre acesta publicăm mai la vale un raport special. Aici observăm, că balul a întrecut speranțele cele mai esagerate și nimene nu s'a așteptat să fie atât de mare și elegant.

In ziua după bal cea mai mare parte a publicului s'au depărțat, ér cei ce mai remaseră, au fost invitați

la prânz și cină la diverse familii. Contele Alesandru Teleky asemenea a intrunit la cină o mică societate.

A doua zi dl și dna Nilvan au dat o mesă de despărțire, după care tótă societatea a făcut o scurtă excursiune de vr'o doue ore până la Valea morii, delectându-se in ținutul frumos și romantic din cea parte a Chiorului.

Séra ne rentórserăm tóți la ospitala casă a dlui Nilvan, unde după cină începú jocul care ținú până dimineța la 6 ore. Atunci, fără să dormim un minut, ne urcarăm in trăsuri și însoțiți de mai mulți amici din Șomcuta, pornirăm spre Baia-mare.

Petrecurăm ziua și séra aceea in societatea confrăților de acolo, intruniți in livada admirabilă și dimineța la 4 ore, însoțiți de amici până la gară, plecarăm cătră casă, mai trimițend din depărțare o salutare și mulțamită frăților din Șomcuta pentru aceste zile frumoșe și neuitate!

Procesele verbale

ale adunării din Șomcuta-mare a Societății pentru fond de teatru român.

Sedința I.

ținută la 11 august 1886 n. sub presiul dlui vice-președinte Iosif Vulcan.

Nr. 1. Domnul vice-președinte al Societății pentru fond de teatru român, Iosif Vulcan, deschide adunarea la 10 ore a. m. prin o vorbire in care espune in mod instructiv trebuința culturii naționale, ca cel mai eficace mijloc al consolidării și properării naționale.

Acest discurs ascultat de intréga adunare generală cu cel mai viu interes și aplaudat, se alătură la acest proces verbal sub %.

Nr. 2. Dl Andrei Medan ia cuvântul și bineventeză și salută într'un discurs mai lung in numele comitetului arangiator și a inteliginței și poporului chioorean, atât pe represintantele comitetului central, cât și publicul participător la adunare.

ad. 2. Actul acesta se ia spre șciință și apoi se trece la ordinea zilei.

Nr. 3. Conform programei sedinței, presiul propune a se alege doi notari ai sedințelor.

ad. 3. Adunarea generală, la propunerea presiului, alege cu aclamare pe Victor Marcu și Ion Ghețe.

Nr. 4. Presiul dând cetire raportului comitetului central al Societății pentru fond de teatru

ad. 4. Acesta se transpune spre censurare și raportare comisiunii de 5, constătătoare din dnii: Nicolae Nilvan, Vasile Indre, Florian Cocian, dr. A. P. Alexi și Teodor Indre.

Nr. 5. Raportul cassarului.

ad. 5. Adunarea primeșce a nu se ceti publice in sedință, ci a se da unei comisiuni de 5 membrii spre censurare și relatare, in persónele dlor: Andrei Medan, Alesandru Pop de Mănăștur, Vasile Păteaș, Stefan Biltiu și Iosif Pop.

Nr. 6. In comisiunea pentru acuirarea membrilor noi ai Societății

ad. 6. La propunerea presiului, adunarea alege cu aclamare pe dnii Emil Pelle, dr. Vasiliu Lucaci, Demetriu Suci, Gavril Szabo și Vasiliu Dragoș.

Nr. 7. Dl dr. A. P. Alexi ceteșce disertatiunea sa: »Wilhelm Tell« studiu literar după drama lui Frideric Schiller (Estras din o lucrare mai mare) lucrată cu un rar studiu și gust

ad. 7. Disertatiunea se ascultă și aplaudă cu în-

mod frenetic de cătră întreaga adunare. Se alătură la acest proces verbal sub 1/.

Nr. 8. Fiind eshauriată programa pentru ședința de azi

ad. 8. Ședința viitoare se anunță pe mâne la 9 ore a. m., când comisiunile alese în ședința de azi vor raportă despre rezultatele obținute în sfera lor de activitate.

Șomcuta-mare la 11 august n. 1886.

Președinte:
Iosif Vulcan.

Notari:
Victor Marcu.
Ion Ghețe.

Ședința II.

ținută în 12 august n. 1886 sub presiul dlui vicepreședinte Iosif Vulcan.

Nr. 1. Dl președinte deschide ședința la 11 ore a. m. și se trece îndată la ordinea zilei.

Nr. 2. Notarul ceteșce procesul verbal al ședinței de ieri, care se verifică fără nici o modificare.

Nr. 3. Raportorul comisiunii pentru câștigarea membrilor noi, dl Demetriu Suciu ceteșce raportul comisiunii, din care se vede, că s'a încasat suma de 280 fl. valută austriacă. *

Raportul se ia cu vie bucurie spre știință și presiul enunță pe dnii de nou înscriși de membrii ai Societății și raportul dimpreună cu lista de subscriere se alătură la acest proces verbal sub 1/. Tot odată adunarea primeșce propunerea comisiunii a nu se compută interese de 5 %, dela acei membrii fundatori ori membrii ordinari pe viêtă, cari solvase taesele subscribe în rate anuale de 10 respective 5 fl. v. a. urmărind praesa de pân' acum.

Nr. 4. Dl Andrei Medan, referentul comisiunii pentru esaminarea socotelor, raporteză cumcă rațiociniul presintat de cassar este în ordine și că averea Societății până în ziua de azi este în obligațiuni: 41.473 fl. 72 cr., în bani gata: 82 fl. 94 cr. și propune, ca pentru esaminarea și controlarea mai esactă a socotelor pe viitor să se alătore documintele referitoare la starea restului cassei barem în copie autenticată.

Acest raport se ia spre știință și propunerea se primeșce, apoi adunarea dă comitetului absolutriu. Rațiociniul se alătură sub 2/.

Nr. 5. Dl dr. A. P. Alexi, referentul comisiunii însărcinate cu cercetarea raportului general și formularea propunerilor, ceteșce raportul comisiunii.

Adunarea ia raportul comitetului spre știință, esprimându-i mulțămirile pentru ostenețele făcute în interesul Societății: êr acea propunere a comisiunii esmise ca să se creeze din partea Societății un premiu de 300 fl. v. a. pentru cea mai bună piesă teatrală, o primeșce în principiu și o incredințeză comitetului central al Societății spre studiere, ca la viitorea adunare generală să vie în acesta privință cu o propunere binemotivată. Acest raport se alătură la procesul verbal sub 3/.

Nr. 6. Locul pentru adunarea generală din anul viitor

Nesosind invitări din nici o parte — adunarea incredințând acesta causă comitetului central — cu acesta ocașiune nu s'a deșpt.

Nr. 7. Pentru verificarea acestui proces verbal: Se aleg dnii Iosif Pop și Andrei Medan.

Nr. 8. Vicepreședintele Societății, dl Iosif Vulcan ceteșce o piesă teatrală scrisă de dsa: »Cine a închiriat casa?»

Adunarea o ascultă cu multă atențiune și-și manifestă plăcerea prin dese aplause.

Nr. 9. În sfêșit dl președinte al adunării, Iosif Vulcan, mulțameșce publicul pentru primirea căldurosă, ce a întimpinat adunarea generală în Șomcuta-mare, apoi pentru interesul ce a arătat față de acesta Societate culturală și-l rögă ca și pe viitor să contribuescă după putință la prosperarea ei și între aplausele celor presinți inhide adunarea.

Șomcuta-mare la 12 august 1886.

Președinte:
Iosif Vulcan.

Notari:
Victor Marcu.
Ion Ghețe.

Membrii comisiunii autenticătoare:

Iosif Pop.
Andrei Medan.

Balul din Șomcuta-mare.

— Al Societății pentru fond de teatru român.

Dacă facem un mic ocol prin părțile locuite de români și din întâmplare asistăm la câte o adunare culturală, înima ni se umple de bucurie, cât de mult s'a sporit clasa noastră mai inteligentă.

Înainte cu 20—30 de ani, numărul familiilor române culte eră mic și limba română nu pêtrunsesse în ele. Astăzi avem o mulțime de familii, unde găsim nu numai dame culte, dar unde totodată limba română ocupă locul ce i se cuvine. Avem dame culte, cu cari ne putem presintă în ori ce societate, cari totodată posed sentimentul naționalității și ne 'ncântă audul cu graiul nostru dulce și armonios.

Nicăiri nu ne putem convinge despre acesta mai invederat, decât la adunările generale ale Asociațiunii transilvane și la acele ale Societății pentru fond de teatru român. Cu prilegiul ambelor adunări se dau și concerte și baluri, cari atrag mai cu sêmă seesul nostru frumos și astfel îl putem studiă adunat într'un buchet.

Acest buchet devine din an în an mai bogat și mai frumos. Êtă și acuma, mai deodată s'au ținut doue baluri mari, unul la Alba-Julia, al Asociațiunii transilvane și altul la Șomcuta-mare, al Societății pentru fond de teatru român. Fie-care ai fost impasant, căci ambele intruniră peste o sută de părechii jucătoare. Și afară de aceste baluri, mai în acelaș timp s'au ținut și altele, prin diferite părți, ca la Ciachi-Gârbeu, Reghin, Câmpeni; altele se vor ține zilele aceste. Fie-care are publicul seu, fie-care este impoparat.

Balul din Șomcuta-mare, la 12 august, a fost unul din cele mai frumoșe baluri din câte am vêtut. Lume multă, dame frumoșe și elegante și o veselie generală, êtă caracteristica acestei petreceri. Ne-a surprins înse, că numai puține dame s'au presintat în costum național.

S'a ținut în sala cea mare a edificiului pretorial, care abia încăpea pe dântuitori, cari se urcau la 150 de părechii. Doue sale mai mici de-alături și alte 4—5 odăi mari, tôte erau pline de publicul care nu jucă și care își petrecea la mese.

S'a început cu Ardeléna, care s'a repetat și după pausă. Părechile dansătoare arau atât de numeroșe, încât nu încăpeau într'un cerc, ei formară și al doile din lăuntru. S'a jucat frumos, dar unele părechii pré au sărit. Sântem de părerea, că Ardeléna e mai frumoșă decât se jôcă lin. S'a jucat și Română, arangiata cu gust de dl dr. A. P. Alexi; dar Călușerul și Bătuta nu s'a putut, căci costumele comandate n'au sosit la timp.

* Adaugându-se și vinitul concertului și al balului, profitul real al acestei adunări se urcă peste 500 fl. Red.

Quadrillele au oferit o vedere din cele mai pitorești. Deosebit frumos a fost al doile care s'a jucat în doue colone mari, de câte 70—80 părechi și s'a aranjat excelent de către dnii Vasile Indre și dr. A. P. Alexi.

Din bogata cunună de dame ni s'au însemnat următoarele nume:

Dámnele: Contesa Charlotte de Teleky din Pribeleşci, Clara Nilvan, Leona Medan, Iosif Pop din Someuta-mare, Irina Antal din Beins, Eulalia Borbola din Sătmar, Elena Biltiu, Maria Drumar din Baia-mare, Aurelia Vulcan din Oradea-mare (în costum național.) Paulina Lucaciu din Sișești, Silvia Papp-Szilágyi din Budapesta, Eleonora Dulf din București (în costum național.) Hirsch, Rosalia Cotoș din Someuta, Ana Pop din Craiu-Dorolț, Maria Indre n. Raț din Bucium, Pop din Lăpușul ungurese, Dragomir, Pocol din Lozname, Elena Hosszu din Deș, Laura Pop, Cocian din Cehul Sălăgiului, Maria Costin din Satu-nou, Pop din Băița, Bohățel din Cernesești, Papi din Lipou, Blaga din Someuta, Lupan din Chiusbaie, Câmpian din Groși, Catocea din Borleşci, Dragoș din Hidégă, Leményi din Remetea, Coza din Lucăcești, v. d. Gradovicu, Pop din S. Uilac, Avram din C.-Mănăstur, Szabo din Ardehat, Seeman din Băsești, Marcu din Nadiș, Simoc din Rășolt, Eleonora Nichuta din Zelau, Buda din Someuta, Vașvari din Bârsu, Mica din Odoreu, Iernea din Pap-Bicou, Szabo din Mădăras, Berinde din Seini, Bucșa din Colțirea, Varna din Soagiu-de-sus.

Dșorele: Irina Antal din Beins, Elena Biltiu din Baia-mare, Mariți Butean, Letiția Medan din Someuta-mare, Elena Colceriu din Blaș, Ana Filip din Remetea, Emilia Dragoș din Hidégă (în costum național.) Laura Borbola din Sătmar, Rosalia de Hosszu din Someuta, Emilia Petrovan, Lucreția Doșa din Secălașeni, Elena Popfiu din Lipou, Suana Lazar din Apsa, Elena Szabó, Ana Kovács din Baia-mare, Aloisia Pelle din Pomi, Mariți Gogia din Fernezei, Risa Grigor din Chiusbaia, Maria Berinde din Seini, Mariți Stanciu din Năpradea (în costum național.) Elisabeta Leményi, Estera Leményi din Remetea, Laura Pop din Craiu-Dorolț (în costum național.) Laura Pop din Cehul-Sălăgiului, Rosa Lengyel din Stremț, Lucreția Hodoș, Froušina Iacobi din Someuta, Ana Pop din Baia-mare, Szabo din Arghihut, surorile Anca, Stupariu din C.-Mănăstur, Mariți Vașvari din Bârsu, Bucșa din Colțirea, surorile Pop din Bichiș, Elisabeta Szabo din Mădăras, Emilia Hendea din Ardușat, Maria Seeman din Băsești, Irina Tirsan din Válaszut, surorile Varna din Soagiu-de-sus, Leona Maior din Chilva.

În paușă dșora Irina Antal din Beins, prin o gentilă inspirațune, a sortit trei inele frumoșe ale sale, în folosul fondului teatrului român și umblând ănsaș a vînde numerele, a colectat 63 fl. Tragerea s'a făcut îndată: primul câștigător a fost dl Sigismund Catocea din Borleşci, al doile dl Alesandru Pop de Mănăstur, ăr al treile inel fu dobândit de dna Drumar din Baia-mare.

La mese s'a dîs un singur toast. Tinerimea a dorit s'auđă pe dl dr. Vasile Lucaciu. Dsa a închinat pentru femeia română.

Balul a ținut până dimineața la 6 ore. Publicul s'a dus acasă lörte mulțamit, căci atențiunea aranjatorilor Vasile Indre, Victor Marcu, dr. A. P. Alexi, Ioan Ghețe a îngrižit ca toți să-și petrecă bine. S-au și petrecut. Dl avocat Vasile Indre, prim-comandant al dansurilor, a fost totă noptea un model de aranjator — până la perfecție. Multe inimi i-au ramas deobligate pentru fericirea făcută lor. La despărțire se vorbea, că 'n decursul acestei nopți s'au legat opt — logodiri. Petreceți cu luare aminte rubrica Hymen!

Adunarea Asociațiunii transilvane.

— În Alba-Julia la 8 și 9 august. —

Adunarea generală din anul acesta a Asociațiunii transilvane a intrunit un public mai numeros decât în anii trecuți. Ceea ce se pöte döră atribui și locului unde s'a ținut adunarea, căci Alba-Julia se pöte considera ca un centru pentru români.

Ședințele s'au ținut în biserica gr. or. Și de astă-dată a presidiat vice-președintele Bologa, care a deschis adunarea prin câteva cuvinte de salutare. În numele locuitorilor de acolo a salutat Asociațiunea părintele protopop gr. or. Alesandru Tordășan.

După cetirea apelului nominal, s'au presintat doue depeșe de felicitare, una dela mitropolitul Miron Romanul și alta dela românii Sălăgeni.

S'a ales o comisiune de trei, în persönele dlor A. Tordășan, Rubin Pătița și I. Filip, pentru înscrierea membrilor și primirea tacselor. Acesta a încasat 570 fl.

S'a ales comisiunea pentru propuneri în persönele dlor: canonicul Moldovan, Fr. Hossu Longin și dr. I. Tincu. Comisiunea pentru revederea socoșilor s'a compus din dnii: dr. Abs. Todea, Victor Pipoș și N. Fekete Negruț.

Ne mai fiind timp, disertațiunile nu s'au putut ceti.

Sera s'a dat un concert declamatoric-musical, cu următoarea programă:

1. Doue coruri: a) »Coröna cufundată« de H. Bönicke; b) »Ventul sullă dela Vest« de J. Dürner; 2. »Miserere« din opera Trovatore, eșecută pe pian de dna Malvina Cacovean; 3. Doue cantece pentru o voce de bas cu acomp. de pian: a) »Miedul nopții« de G. Dima; b) »Nor de Vijelie« de W. Plumpel, eșecutate de I. Popa (repet.); 4. »Rapsodie Roumaine« op. 13 de A. Sipos, eșecută pe pian de dra Elena Pipoș; 5. »A Ciobanului« (doimă), eșecută pe violă de dl I. Pipoș; 6. Doue coruri: a) »Điua a apus« de H. Pfeil; b) »Serenada« de H. Marschner; 7. »Balcanul și Carpatul«, poesie de V. Alesandru, declamată de dna Aurelia Pipoș n. Roșescu; 8. Doue cantece pentru o voce de bas cu acomp. de pian: a) »Cantece de jertfă« de L. v. Beethoven; b) »Soriora« de F. v. Holstein, eșecutate de dl I. Popa; 9. »Hai în horă de-a jucă.« cor de G. Dima.

Ședința a doua s'a ținut la 9 august. Dl George Barițiu a cetit lucrarea sa »Municipiul Alba-Julia«, întimpinată cu aplause.

Apoi raportorii diferitelor comisiuni făcură raporturile lor, rațioeiniul comitetului se aprobă. Se ceti și o depeșă de felicitare dela despărțemntul XII.

Biuroul se constituie astfel: president dl Timoteu Cipariu, vice-president dl Iacob Bologa, secretar I dl George Barițiu, secretar al II dl dr. D. P. Barcian, cassar dl Eugen Brote, controlor dl St. Șuluț și bibliotecar dl dr. Ioan Crișan.; membrii în comitet: David Br. Urs, Paul Dunca, El. Măcelariu, Sterea Șuluț, George Barițiu, Ioanu Popescu, dr. H. Pușcariu, Ioan Russu, B. Harșan, Const. Stezar, Zah. Boiu, Part Cosma; suplenți dnii: Eugen Brote, dr. D. P. Barcian, majorul Maxim, Nicanor Frateș, George Muntean, canonicul Moldovan.

Se cetiră doue depeșe, una din Bistrița, alta din Zernești, invitând adunarea pe anul viitor acolo. Cu töte aceste locul nu s'a fiesat, ei s'a coneređit comitetului.

Președintele incheiă adunarea; ăr dl Rubin Pătița i mulțami pentru conducere.

La mieđădi se dete un banchet, la care s'au dîs 6 toasturi. Sera un bal strălucit incheiă festivițatöle.

Adunarea din Câmpeni.

— A despărțământului VII al Asociațiunii transilvane. —

Cu o viuă plăcere și mulțămire sulletescă vin a ve raportă despre adunarea generală a subdespărțământului VII pentru literatura și cultura poporului român, care în est an, conform decisiunii din anul trecut, luată la Vidra-de-mijloc, s'a ținut în opidul montan Câmpeni, capitala ciubărarilor, după cum li-i drag unora a-l numi.

Munții noștri peste tot, dar în special Câmpenii de mult timp nu vor fi fost fericiți a salută în mijlocul lor o inteligență așa frumoasă ca tocmai cu ocaziunea tinerii adunării generale în 1 august n. O deosebită surprindere a fost această pentru toți acei puțini, cari cercetasesem această adunare în anul trecut, așa încât esperiența me învățase a nu-mi inchipui lucruri mari despre atari adunări. Ba mai mult vinisem și la idea, că românul din munți sacrifică cu totul afacerile publice naționale ntereselor particulare și egoistice. Adunarea din est an a desmințit formal propusul meu. Slavă Domnului că e așa, mie n'are să-mi pară reu; dare-ar cereul, ca să fiu cât de adese așa plăcut surprins în părerile mele.

De altcum e timpul suprem, ca munténul să-și tragă sémă cu sine și să lase indiferentismul, arătând mai mult zel și interes față de cauzele năstre naționale.

Ore căruia dintre noi nu-i va fi suris inima vëndându-se în mijlocul unei inteligenți românești atât de frumoase, care a pus în respect și pe străini? Las că noi muntenii și așa nu pré convenim adese pentru a ne consultă și împărtăși ideile, căci se sustine că din ciocnirea ideilor rezultă lumină; acesta nu din cauză, că n'am dispune de ómeni cu carte, ci după cum mie mi se pare — posibil că greșesc — idea de asociare, generalisată de altmintrea în totă lumea civilizată, în munți, durere, n'a prins rădăcină. Noue ne place măi bine a trăi în . . . ?? dar n'am să spun, ca nu eunva fiind cineva pré sanguinic să me ia la răfuclă, și raportul meu făcut cu cele mai bune intențiuni să devină substratul unei polemice diaristice stricăcioase; căci adevêrul, sermanul adevêr! umblă totdeauna cu capul spart.

Deschiderea s'a făcut după celebrarea sf. liturghii și a chemării Spiritului Sfânt în mijlocul unei mulțimi imosante, care da totului tot un aspect din cele mai serbătorești și pitorești totodată.

Multe lupte eroice, severșite de acest popor brav, sirguincios și muncitor, mi-a trecut pe dinainte, încât adese tresăriam și niște fiori reci me cuprindea când gândiam la acei martiri, cari de bună voe ș-a sacrificat viața pentru libertate și involuntar mi-am pus întrebarea, că câți dintre muntenii de aci ar fi în stare să facă cea ce au făcut străbunii lor? . . . Dar să las aceste și să dic cu o sacră pietate: »Dormiți în pace umbres et.

Cea ce mai tare m'a supêrat la această adunare a fost pitorescul, de care mai sus v'am amintit. Ve va surprinde impregiurarea această, dară e adevêrată. Femeia română din munți, în mare parte ș-a lapêdat tradiționalul port, pentru a-l înlocui cu alte secaturi nemțese și franțuzești, așa încât numai ici-colea mai poți observă câte-o femeie mai bêtănă, care aderă cu trup și suflet la portul seu și care ține de fărădelege ca cineva să-și lapede portul. Imi dispăcea moda această și din acel motiv, căci șciam, că nu este lucrul mânilor lor și pe lângă că eră fabricat străin, mai avea și desavantagiul de a-le ședé foarte reu. Catrința este românească, fie ea de ori și ce colóre, ori și cum făcută, pecăt timp ea este rezultatul purității femeii române, și așzând ea

mult mai bine ca ori și ce altă rafinărie seu fabricat străin. Ce bine ar fi decă în direcțiunea această femeia cultă română ar premerge cu esemplu, póte că mai mulți tineri s'ar înrolă sub flamura lui Hymen, se póte inse că ér greșesc.

Directorul subdespărțământului, în o scurtă și bineprecisată cuvêntare arată scopul reuniunii și face apel la public pentru a ajutá reuniunea materialiceșce: bineventeză publicul și declară ședința de deschisă, ér publicul i respunde cu vii »să trăescă.« Părintele ppresbiter încă a ținut un discurs de bună-sosire bine simțit, arătând între altele, că numai prin cultură și civilisațiune ne vom puté asigurá esistența năstră. Se trece apoi la ordinea zilei și cassarul își coteșce raportul seu: după aceea trecând-se peste usul din trecut de a se esmite o comisiune pentru înscrierea de membri noi se rógă publicul, ca acei, cari vor să se inscrie de membrii noi să binevoiescă a se însinua la cassarul reuniunii, rezultatul a fost că publicul a respuns la acest apel cu frumoasa sumă de 138 fl. 60 cr. o sumă destul de considerabilă avênd în vedere starea miseră și deplorabilă în care se allă bietul popor. Un deosebit merit ș-a făcut cu ocaziunea această domnul primar din loc Gerasim Morariu, care cu un interes deosebit umblă printre mulțime indemnând-o la contribuiri. Fie ca acest brav primar să-și alle mulți imitatori între colegii sei: ér noi i vom păstrá o deosebită stimă, pe cât timp vom șei că este aderent al cauzelor năstre culturale-naționale. Cu un viu interes, tact și prudință s'a desbătut rugarea femeilor române din Abrud și giur, cari au cerut un ajutor pentru șecla ce au a înființá în susnumitul loc. Rogarea această, ca ne-cădênd în resortul afacerilor subdespărțământului se rejéptă și se îndrumă ca petițiunea să se adreseze reuniunii generale a Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român, care în est an se va ține în Alba-Julia.

O deosebită plăcere a făcut publicului drăgálașa domnișoră Todescu și studentul Enea Teofil prin declamarea poesilor »Sentinela română« și »Mărirea strămoșilor.« În fine directorul mulțămind publicului de spriginul moral și material, în cuvinte căldurose, închide ședința: ér noi încântați de rezultatele obținute ne despărțiram pe câteva minute, pentru a ne revedé punct la doue ore p. m. la banchetul ce avea să se țină în ospetăria cea mare din loc. La timpul prefipt toți am fost de față, aproximativ 80 de persóne între cari, din mai mare îndepărtare, am putut observă pe domni B. Bașota, jude la trib. din Alba-Julia și pe dr. Isaac adv. în Cluș. Petrecerea a decurs în ordine esemplară. Un comisar și doi gen-darmi ne-a făcut onorul de-a luá prândul cu noi.

Seria toastelor a inceput-o președintele subdespărțământului în sănătatea Maj. Sale. A urmat apoi mai multe, dintre cari mai însemnate sânt cele ținute în onórea dlor Timoteiu Cipariu, Iacob Bologa și Georgiu Barițiu. Ca totului să-i dăm un colorit și mai viu, pela 5 ½ am eșit afară în locul numit »poduri« și ne-am petrecut în sunetul musicii până la 9 ore, adevêrat româneșce. Lăi eră mai mare dragul, dișa românului, a dansă cu domnișore frumoșe și a inspirá aerul curat de brad. Negreșit petrecerea ar fi durat până dimineța, căci cu toți aveam chef de continuare, de cumva obraznicia de țiganilor n'ar fi tras dungă peste socotelă. Ghiuț din Abrud, după ce a încassat vr'o 70 fl. a aflat de bine a ne părăsi. Să-i fie de bine, asta inse a fost ultima, căci nu în grabă ne vom mai adresá cătră dl Ghiuț.

Impregiurarea asta n'a contribuit intru nimic de a nu ne depărtá veseli.

Teatru și muzică.

Sciri teatrale și musicale. *Di și dna Manolescu* au dat joia trecută a treia reprezentație la castelul Peleş, jucând diverse bucăți ca de obicei. Prin excepție s'a jucat în acea zi »Le Passant« de Fr. Coppée, cu concursul drelor Alesandrina Bălăcean și Elena Văcărescu. *Di C. Mugur*, dirigintele-șef al corului vocal dela biserica Crețulescu din București, a compus un vals intitulat »Oenași« *Di Bărcănescu* a sosit la Chiev, de unde va plecă la Moseva, spre a face studii de muzică bisericească.

Teatru românesc in Borgo-Prund. Reprezentațiunea teatrală română din Borgo-Prund, anunțată și de noi, a avut succes mare. S'a jucat »Șoldan Vitézul« cântecel comic de V. Aleasandri și »Cărlanii« vodvil într'un act de C. Negruzzi. În piesa primă dl I. Dologa a făcut efect mare. În a doua au jucat dsoarele Lucreția Vrăjmaș, Iosefina Buta și dnii Eliseu Dan, Simeon Pahone și George Ghița făcând publicului adevărată plăcere. După teatru s'a început jocul cu Hora și s'a continuat cu Ardelena, Romana, Borgovana și alte jocuri, luând parte vr'o 60 de părechi, mai multe dame se presintară în costum național. Dintre dame se însemnă dómnele: Suțu, Pahone, Ciat, Raveca Monda, Vintila, Onea, Usieri, Beșa, Strimbu, Pavel, Candale, Pop și drele Lucreția Vrăjmaș, Veronica Pop, Veturia și Constanța Flămând, Iosefina Buța, Pascu, Florica Dan, Pop.

Teatru românesc in Hateg. Trupa dlui Aug. Petculescu a jucat în săptămânile trecute la Hateg și a fost destul de bine spriginită. Trupa s'a întărit cu puteri noue și astfel opere reprezentațiuni mai bine reusite. Dar repertoriul nu pr'e este potrivit pentru publicul pentru care se joacă: căci este compus în mare parte din drame franceze și din niște piese originale cari la noi nu sânt înțelese, căci sânt pr'e locale. *Di Petculescu* ar face bine dacă ș-ar rennoi și repertoriul cu piese mai noue și mai acomodate nu numai gustului publicului, dar și puterilor actorilor trupei sale. Piesele ce au jucat, sânt: Orbul și nebuna, Criminalistul, Supliciu unei femei, Orba din Paris, tot piese străine și »Suferințele prinsonerilor din Plevna« dramă localisată.

Reprezentațiunea teatrală din Lugos, dată la 15 l. c. a avut un bun succes. S'a jucat »Petulantul« comedie în 5 acte, localisată după Kotzebue. Rolurile au fost împărțite așa: Pamfiliu Tandalescu: dl George Dobrin; Dómna Tandalescu: dra Elena Radulescu; Florica, copila lor: dra Cornelia Ianculescu; Guguța, nepotul lor: dl Aurel Popovici; Majorul Tandalescu: dl Cornel Demeter; Baronul Georges, un domnișor din oraș: dl Petru Barbu; Babeta, copila majorului: dra Sidonia Major; Un păditor de nopțe: dl George Tripon; Un servitor: ** — Vinitul curat a fost destinat pentru stégul reuniunii române de cânt și muzică din Lugos și pentru Societatea Petru Maior a tinerimei române din Budapesta.

Teatrul Național din București. În lunile octobru și novembri se va presinta »Othello«, tradus de dl P. Carp și »Femeia lui Socrate«, traducere în versuri de dl Sion. Afară de acestea, spune »Epoca«, mai sânt în lucrare doue mari comedii pentru publicul care preferă spectacolul cel vesel. Același diar află, că pentru stagiunea viitoare a operei, dl Serghiadi ar fi reușit să angajeze pentru câteva reprezentații pe celebra cantatriță Luca. Dorim ca Teatrul Național din București să ia în stagiunea viitoare de nou un avânt, după cum începuse înainte cu doi ani!

Ce nou?

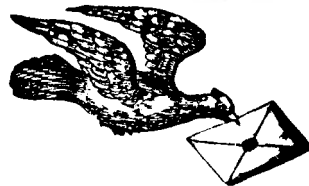
Sciri personale. *Di V. Aleasandri* a sosit dela Paris în România și mai întei s'a dus la Sinaia, unde a fost primit în audiință de regele, de acolo a mers la moșia sa Mircești, spre a petrece câteva zile. — *Di P. Grădiștean*, cunoscutul deputat și avocat din București, călătorește prin Ardeal. — *Drul G. Assachi* a reușit la concursul de profesor agregat (anatomie și fiziologie) la facultatea de medicină din Paris. Dsa e primul și singurul dintre românii cari, în Franția, s'a ridicat la această demnitate.

Hymen. *Di Iuliu Nistor* și dra Matilda Popa la 22 l. c. își vor serbă cununia în Blaș. — *Di Ioan Grozescu* la 8 august s'a cununat în Batania cu dra Emilia Orgoviciu, din Almás-Kamarás. — *Di Ilie Iuga*, cleric absolvent, la 29 l. c. va conduce la altar pe dra Maria Rusu în Chintelnic. — *Di Stefan Leucuta*, teolog absolvent și învățător în Pîlul-mare, s'a logodit cu dra Ersilia Raț, fiica dlui Mihai Raț preot acolo. — *Di major Manega*, român din Banat, atașat militar la ambasada austro-ungară din Constantinopol, la 16 august s'a cununat cu fiica consilierului intim Wilms din Berlin, medic de curte al împăratului Vilelm. — *Di Ioan Bica* notar comunal în Ocuriș, comitatul Biharia, s'a căsătorit cu dra Elena Komornyk din Oradea-mare. — *Di Emeric Dimitrescu*, teolog absolvent al diecesei Caransebeș, ș-a încredințat de soție pe dra Veturia Damșa, fiica dlui I. Damșa preot în Seceani.

Reuniunea femeilor române din Brașov a luat inițiativa înființării unui internat de fete în acest oraș. În acest așezământ se va da o deosebită atențiune economiei casnice. Se va învăța: 1. Bucătăria. 2. Spălătul, călcatul și cărpitul albiturilor. 3. Cusutul cu mașina. 4. Tésutul: de pânză, pânură, postav, covore etc. 5. Cultivarea legumelor. 6. Învățăminte igienice. Internatul va începe să funcționeze dela 25 august.

Un ticălos a abuzat de încrederea redacțiunii noastre și ni-a trimis o șcire falsă pentru rubrica Hymen. Necredând ca cineva să pótă fi capabil a sevrși astfel de infamie, în o cestiune atât de gingașe, am publicat acea înșcimțare ca prim-hymen în nr. 29 al foii noastre. Acum, din ambele părți interesate ni se scrie, că șcirea aceea nu are nici un temeiu. Grăbind a publica această rectificare, credem că esprimăm disprețul general față de persóna, care nu s'a sfșit să atace cu mâni sacrilege sanctuarul unor familii. Manuscriptul s'a trimis la locul competent, pentru urmărirea autorului.

Poșta Redacțiunii.

Dni P. M. S. in D. Se vor puté întrebuința.

Stein. Articolele ocazionale au amănat publicarea pe mai târziu. Salutare.

Cernuți. Ne mai fiind loc în nrl acesta, s'a amănat pe cel viitor.

Călindarul săptămânei.

Diua sept.	Călindarul vechiu	Calind nou
	Dum. a 10-a d. Rosalii, Mar. 17. gl. 1, sft. 10.	
Duminecă	10. M. Laurent. Arch.	22. Timoteiu
Luni	11. Muc. Euplu Diacon.	23. Filip
Martți	12. M. Fotie și Aniehit.	24. Bartolom.
Mercuri	13. Cuv. Maxim märt.	25. Ludovic
Joi	14. Pror. Michea	26. Samuil
Vineri	15. (*) Ad. Nasc. de Dđeu	27. Iosif Calas.
Sămbătă	16. S. Muc. Diomid	28. Augustin

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Hügel in Oradea-mare.